

Trädinventering

Eriksberg, Uppsala kommun, 2025

Beställare

Namn: Uppsalahem AB

Organisationsnummer: 556137-3589

Kontakt: 018-727 36 00

Leverantör

Namn: Väg & Miljö i Karlstad AB

Organisationsnummer: 556601-9989

Kontakt: info@vagochmiljo.se, <https://vagochmiljo.se/>**Handling**

Granskningsversion: 2025-10-28

Uppdragsansvarig: Sofie von Knorring

Kvalitetsansvarig: Ursula Zinko

Fotografier (om inte annat anges): Sofie von Knorring

Illustrationer och kartor: Väg & Miljö AB

Internt projektnummer: 1969

Foto på framsidan: Träd intill ett av områdets höghus.

Citeras: Sofie von Knorring, *Trädinventering Eriksberg, Uppsala kommun, 2025*. Väg & Miljö i Karlstad AB. 2025.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 1 av 13

INNEHÅLL

Sammanfattning	3
1 Bakgrund	4
1.1 Särskilt skyddsvärda träd	4
1.2 Generellt biotopskyddade områden	5
1.3 Alnarpsmodellen	5
2 Metod	6
2.1 Metodbeskrivning	6
2.2 Anpassningar för detta uppdrag	6
2.3 Tidpunkt och ansvarig personal	7
2.4 Informationskällor och litteratur	7
2.5 GIS och fältdatafångst	7
3 Beskrivning av inventeringsområdet och det omgivande landskapet	8
4 Förarbete till naturvärdesinventeringen	9
5 Resultat av fältinventeringen	9
5.1 Särskilt skyddsvärda träd	9
5.2 Generellt biotopskyddade områden	9
5.3 Inmätta träd	10
6 Hänsyn- och skyddsåtgärder	12
7 Källförteckning	13

Bilaga 1 – Trädatalog

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 2 av 13

SAMMANFATTNING

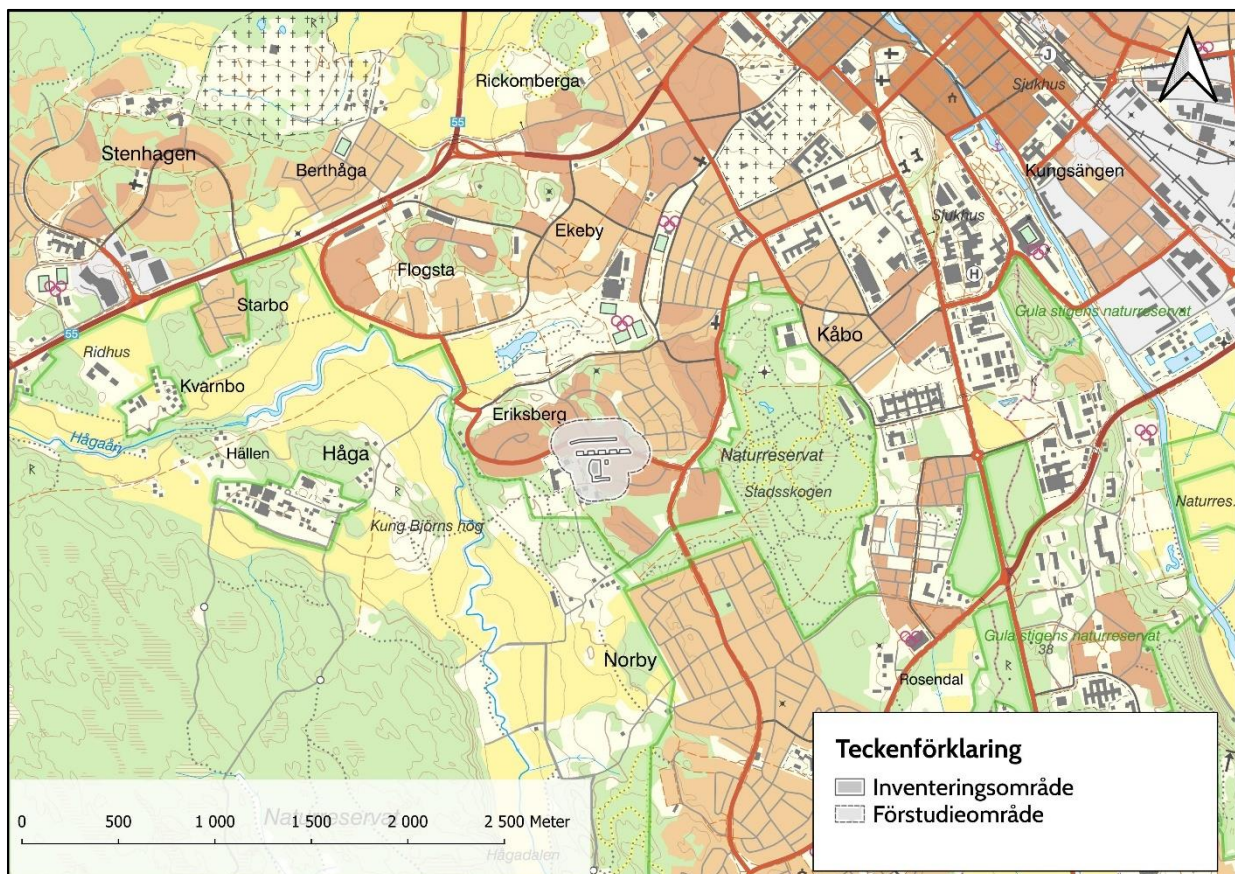
Väg & Miljö AB har för Uppsalahem genomfört en inventering av träd inom ett 2,5 hektar stort område i Eriksberg, Uppsala. Planen är att området ska detaljplaneras och träd i området kan komma att fällas. Genom en trädinventering blir det möjligt att ta hänsyn till trädens placering och samla in underlag som krävs för att kunna göra en värdeuppskattning enligt Alnarpsmodellen. Vidare har inventeringen inkluderat fördjupade inventeringar av särskilt värdefulla träd och generellt biotopskyddade områden (alléer). Fältbesök genomfördes juli och augusti 2025.

Vid inventeringen avgränsades totalt 198 träd. Inget träd bedömdes vara särskilt skyddsvärt träd. En allé som omfattas av generellt biotopskydd avgränsades inom området. Allén bestod av 24 träd varav 23 inom inventeringsområdet.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 3 av 13

1 BAKGRUND

Väg & Miljö AB har på uppdrag av Uppsalahem genomfört en inventering av träd i ett cirka 2,5 hektar stort område beläget i Eriksberg, Uppsala (Figur 1). Området ska få en förändrad detaljplan och därför behövs kunskap om de träd som kan komma att påverkas. Syftet med inventeringen är att notera särskilt skyddsvärda träd, alléer som omfattas av generellt biotopskydd samt att samla in data relevant för trädens värdeuppskattning enligt Alnarpsmodellen. Med dessa underlag kan relevanta ekologiska aspekter beaktas i det fortsatta planeringsarbetet.

Figur 1. Inventeringsområdet om cirka 2,5 hektar är beläget i Eriksberg, Uppsala (© Lantmäteriet).

1.1 Särskilt skyddsvärda träd

Särskilt skyddsvärda träd är träd som på olika sätt erhållit ekologiska kvaliteter som gör de intressanta i ett naturvårdsperspektiv. Särskilt skyddsvärda träd definieras av Naturvårdsverket i tre kategorier (Naturvårdsverket 2012):

- Jätteträd; träd grövre än en meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- Mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam.

Särskilt skyddsvärda träd har ett lagmässigt skydd och det krävs ett 12:6 samråd om man ska utföra åtgärder som väsentligt kan tänkas påverka ett särskilt skyddsvärt träd.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 4 av 13

1.2 Generellt biotopskyddade områden

Biotopskyddsområden utgör en form av områdesskydd som kan användas för att skydda små mark- och vattenbiotoper som är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller som annars är särskilt skyddsvärda. Det finns två former av biotopskyddsområde. Den ena formen kallas det generella biotopskyddet och består av biotoper som är generellt skyddade som biotopskyddsområden i hela landet enligt 5 § förordningen om områdesskydd. Det finns åtta sådana biotoper och de är förtecknade i bilaga 1 till förordningen. De biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet är:

- alléer
- källor med omgivande våtmark i jordbruksmark
- odlingsrösen i jordbruksmark
- pilevallar
- småvatten och våtmarker i jordbruksmark
- stenmurar i jordbruksmark
- åkerholmar

Syftet med att skydda dessa biotoper är att långsiktigt bevara och utveckla naturmiljöer som har särskilt stora värden för djur- och växtarter. Det kan handla om områden som innehåller viktiga strukturer och funktioner, som utgör tillflyktsorter, restbiotoper eller spridningskorridorer. Genom att skydda dessa miljöer som biotopskyddsområde främjas bevarandet av den biologiska mångfalden.

1.3 Alnarpsmodellen

Alnarpsmodellen är en metod för att kunna värdera träd ekonomiskt. Metoden är utvecklad av Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Alnarp. Metoden används främst för att bedöma kostnaden för att ersätta ett träd som har fällts eller skadats. Modellen tar hänsyn till trädets storlek, art och lokalitet och baseras på återanskaffningskostnaden, det vill säga vad det skulle kosta att köpa och plantera ett likvärdigt träd.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 5 av 13

2 METOD

2.1 Metodbeskrivning

Inventeringen har genomförts enligt metodiken i Svensk Standard SS 199000:2023 *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. Den har bestått av två fördjupade inventeringar med kartläggningstyperna:

- särskilt skyddsvärda träd
- generellt biotopskyddade områden.

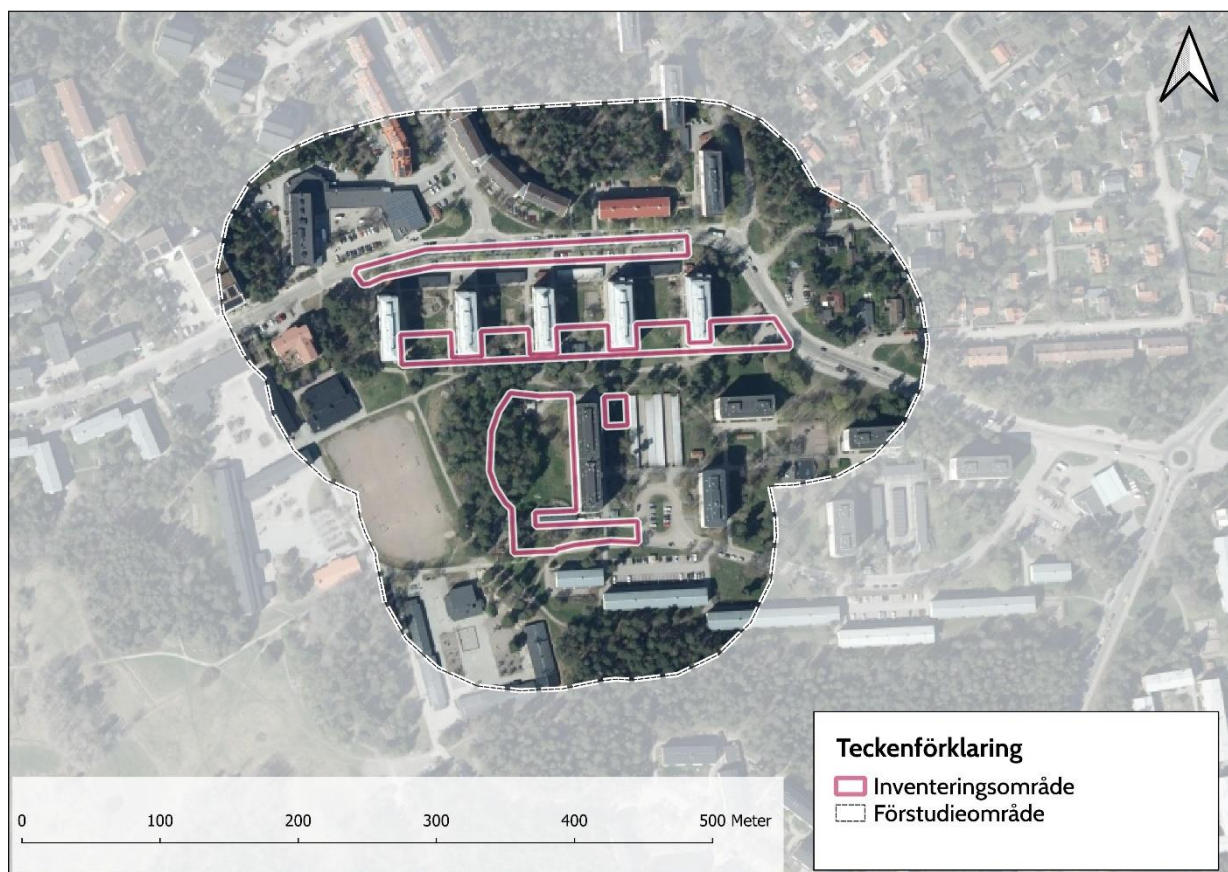
För samtliga träd inom inventeringsområdet kommer även följande värden att samlas in som underlag för värdeuppskattning enligt Alnarpsmodellen:

- trädart
- traddediameter i brösthöjd
- ålder (ungt, vuxet, gammalt)
- vitalitet
- hålligheteter (storlek och utveckling)
- mulmvolym (förekomst och volym)
- död ved (hur mycket av trädet som är dött och vilka delar)
- skador (mänskliga eller biologiska) beskrivs
- eventuellt naturvårdsintressanta arter på träden
- övrigt av intresse.

2.2 Anpassningar för detta uppdrag

Trädinventeringen har utgjorts dels av en förstudie (förarbete till fältstudien) där sedan tidigare kända skyddsvärda träd kartlagts, dels av en *fältstudie* där områdets naturvärden undersökts på plats. *Fältstudien* har genomförts inom ett *kartläggningsområde* som motsvarar det av kunden önskade utredningsområdet (Figur 2). Fortsättningsvis kommer detta område att benämnas *inventeringsområdet*. *Förstudien* har genomförts inom ett kartläggningsområde som omfattar *inventeringsområdet* samt en buffertzona om ytterligare 100 meter. Detta område benämns fortsättningsvis som *förstudieområdet*.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 6 av 13

Figur 2. Aktuella kartläggningsområden, fortsättningsvis benämnda inventeringsområde respektive förstudieområde.

2.3 Tidpunkt och ansvarig personal

Projektledare och ansvarig för *för-* och *fältstudie*, kartor och rapport har varit Sofie von Knorring. Ursula Zinko har ansvarat för intern kvalitetsgranskning. Uppdraget har genomförts under perioden juli-september, 2025. *Fältstudien* utfördes i juli och augusti 2025.

2.4 Informationskällor och litteratur

Artportalen har använts för att kartlägga tidigare kända förekomster av skyddsvärda träd i *för-* och *inventeringsområdet*. Samtliga källor som använts som underlag för avgränsningar och bedömningar anges i referenslistan längst bak i rapporten.

2.5 GIS och fältdatafångst

För datainsamling under *fältstudien* användes en fältplatta med applikationen Field maps för ArcGIS i koordinatsystemet SWEREF 99 TM. I fält har en Trimble R10 använts för att säkerställa geografiska positioneringen. Noggrannheten i geografisk positionering är mellan 0,04–1 meter.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 7 av 13

3 BESKRIVNING AV INVENTERINGSOMRÅDET OCH DET OMGIVANDE LANDSKAPET

Inventeringsområdet är beläget inom ett bostadsområde. De inventerade ytorna består främst av parkeringsytor, öppna gräsmattor intill flervåningshus och mindre träddungar (Figur 3-Figur 5). Träd finns spritt inom inventeringsområdet men störst andel finns i den sydvästra delen av området i en större dunge. Området runt omkring inventeringsområdet utgörs av bostadsområden, skolgård och det större skogsområdet Blodstensskogen.

Figur 3 & Figur 4. Foton på träd på några av de öppna gräsyterna inom inventeringsområdet.

Figur 5. Foto från dunge i områdets sydvästra del.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 8 av 13

4 FÖRARBETE TILL NATURVÄRDESDINVENTERINGEN

Under förarbetet eftersöktes alla registrerade fynd av skyddsvärda träd i Artportalen inom det aktuella förstudieområdet. För sökningen av skyddsvärda träd användes projekten "Trädportalen" och "Skyddsvärda träd" i Artportalen. Inga träd fanns noterade inom förstudieområdet.

5 RESULTAT AV FÄLTINVENTERINGEN

Här redovisas resultatet av inventeringens fältarbete.

5.1 Särskilt skyddsvärda träd

Inom inventeringsområdet avgränsades inga särskilt skyddsvärda träd.

5.2 Generellt biotopskyddade områden

Inom inventeringsområdet avgränsades en allé som omfattas av generellt biotopskydd. Allén går längs med Granitvägen och består av 24 träd, varav 23 är inom inventeringsområdet (Figur 6). Allén består av lönnar som varierar mellan 23–48 cm i diameter.

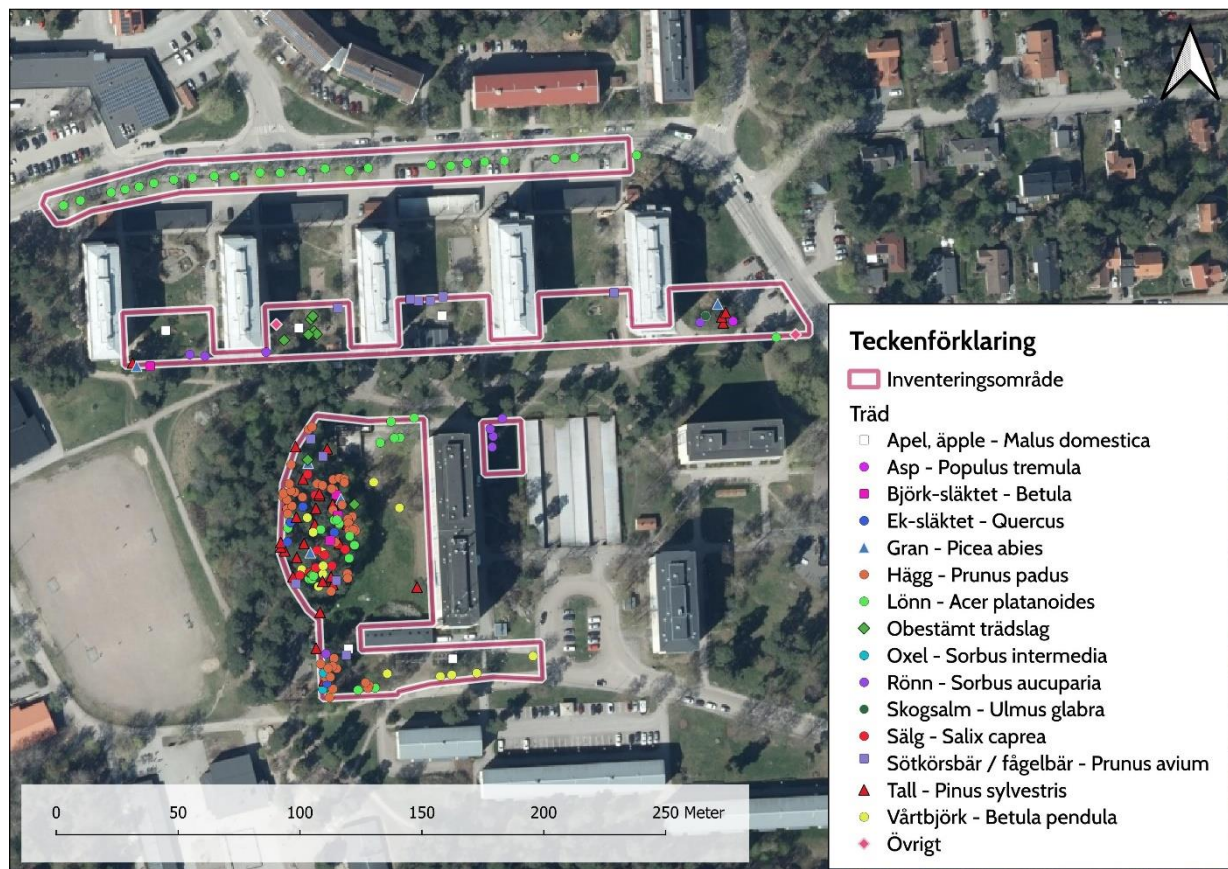

Figur 6. Allén längs med Granitvägen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 9 av 13

5.3 Inmätta träd

I fält mättes totalt 198 träd in, fördelningen av alla träd sammanställs i Figur 7. Majoriteten av träden var lövträd och de vanligaste trädslagen var hägg (47 stycken), och lönn (44 stycken). Antalet arter och hur många av respektive sort sammanställs i Tabell 1. All insamlad information om träden anges i bilaga 1, Trädkatalogen.

Figur 7. Karta över träden inom inventeringsområdet.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 10 av 13

Tabell 1. Sammanställning av trädarter och antal träd som hittats vid fältinventeringen.

Art	Antal
Apel, äpple - <i>Malus domestica</i>	5
Asp - <i>Populus tremula</i>	1
Björk-släktet - <i>Betula</i>	4
Ek-släktet - <i>Quercus</i>	5
Gran - <i>Picea abies</i>	5
Hägg - <i>Prunus padus</i>	47
Lönn - <i>Acer platanoides</i>	44
Obestämt trädslag	9
Oxel - <i>Sorbus intermedia</i>	2
Rönn - <i>Sorbus aucuparia</i>	9
Skogsalm - <i>Ulmus glabra</i>	1
Sälg - <i>Salix caprea</i>	9
Sötkörsbär / fågelbär - <i>Prunus avium</i>	11
Tall - <i>Pinus sylvestris</i>	29
Vårtbjörk - <i>Betula pendula</i>	15
Övrigt	2

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 11 av 13

6 HÄNSYN- OCH SKYDDSÅTGÄRDER

Nedan beskrivs generella skyddsåtgärder som kan implementeras för att minska negativa effekter av den förändrade detaljplanen.

- Undvik exploatering nära allén som omfattas av det generella biotopskyddet. Alléer skyddas enligt 5 § förordningen om områdesskydd och det krävs dispens från länsstyrelsen om en åtgärd ska utföras i området. Alléer är värdefulla för många olika skyddsvärda arter och kan agera korridor för spridning och rörelse för många arter i stadslandskapet.
- Spara fällda träd och placera ut dem som faunadepåer på naturytor i närheten av området. Många arter är beroende av död ved och det finns ett underskott av substratet i stadsmiljöer.
- För att undvika skada på sparade trädets rotsystem bör det lämnas en skyddsradi med minst fem meters marginal till trädkrona.
- Prioritera att spara större träd då äldre träd generellt är mer intressanta i ett naturvårdsperspektiv.
- Den stora skogsalmen i östra delen av området bör sparas då stora, friska almar blir alltmer ovanliga på grund av almsjuka. Om det under exploateringsprocessens gång observeras att skogsalmen drabbats av almsjuka kan trädet tas ner men den döda veden bör sparas som en faunadepå för vedlevande insekter.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 12 av 13

7 KÄLLFÖRTECKNING

Artportalen. 2025. Sökning med polygon efter alla värdearter inom *förstudieområdet*. Sökperiod 2000-01-01 till 2025-07-11. <http://www.artportalen.se>

SIS 2023. Svensk standard för naturvärdesinventering, SS199000:2023

Östberg, J., Sjögren, J. & Kristoffersson, A. 2015. Ekonomisk värdering av återanskaffningskostnaden för träd - Alnarsmodellen 2.0, Sveriges lantbruksuniversitet.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Trädinventering, Eriksberg, Uppsala kommun, 2025	2025-09-24	Sida 13 av 13